

Sygn. akt III AUa 173/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSO del. Beata Górka (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2013 r. w Szczecinie

sprawy W. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 15 stycznia 2013 r. sygn. akt VII U 1799/12

oddala apelację.

SSA Romana Mrotek SSA Urszula Iwanowska SSO del. Beata Górka

III A Ua 173/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2012 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił W. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W uzasadnieniu decyzji podano, że przyznanie tego świadczenia było niemożliwe, ponieważ Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 15 lutego 2012 roku wskazała, że wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy, ani też niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową.

Odwolanie od powyższej decyzji wywiódł W. S.. Skarżący wskazał, iż w związku ze znaczną utratą słuchu, ulegającą systematycznemu pogorszeniu, nie jest w stanie świadczyć pracy. Spełnia zatem przesłanki konieczne do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy związanej z chorobą zawodową.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, w całości podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Nadmieniono przy tym, że wyrokiem z dnia 23 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie zmienił decyzję organu rentowego z dnia 12 listopada 2010 roku o odmowie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe od dnia złożenia wniosku (sygn. akt VII U 107/11). Dnia 25 kwietnia 2012 roku organ rentowy wniósł apelację od ww. wyroku.

Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2013r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu W. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od miesiąca złożenia wniosku na stałe.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W. S. urodzony (...) jest z zawodu spawaczem-monterem. Pracował w zawodzie, świadczył również pracę w charakterze kierowcy, a ostatnio od 2009 roku był zatrudniony na stanowisku ochroniarza.

Decyzją z dnia 14 czerwca 2011 roku, nr (...) rozpoznano u skarżącego chorobę zawodową w postaci obustronnego odbiorczego trwałego ubytku słuchu, typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego, spowodowany hałasem. Nadto opinią lekarską z dnia 11 stycznia 2012 roku w sprawie procentowego uszczerbku na zdrowiu stwierdzono 30% stały uszczerbek na zdrowiu spowodowany skutkami choroby zawodowej stwierdzonej ww. decyzją.

Ubezpieczony w dniu 30 września 2011 roku złożył wniosek o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Lekarz konsultant ZUS w opinii specjalistycznej z dnia 4 stycznia 2012 roku stwierdził, że W. S. jest niezdolny do pracy w nadmiernym hałasie, na wysokości, przy maszynach w ruchu oraz w wyuczonym zawodzie. Zaznaczono, że pomimo, iż w ostatnich dwóch latach ubezpieczony nie pracował w hałasie, stan słuchu nie uległ poprawie, konieczne jest aparatowanie uszu.

Powyższe stanowisko w pełni zaakceptował zastępca Głównego Lekarza Orzecznika ZUS Oddział w S..

Aktualnie u ubezpieczonego rozpoznaje się:

- obustronne przytępienie słuchu typu zmysłowo nerwowego,
- społeczną wydolność słuchu,
- szumy uszne,
- skrzywienie przegrody nosa upośledzające sprawność ustroju,
- astmę oskrzelową,
- przewlekłą obturacyjną chorobę płuc,
- przewlekły nieżyt nosa i spojówek,
- zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa z okresowym zespołem bólowym oraz zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych,
- stan po operacji guza głowy okolicy ciemieniowej lewej w wywiadzie.

W. S. jest stale częściowo niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową. Nie może wykonywać pracy w wyuczonym zawodzie, w związku z panującym w niej nadmiernym hałasem i potrzebą pracy na wysokości. Nadto

z uwagi na fakt, iż w ostatnio wykonywanym zawodzie ochroniarza wymagany jest dobry słuch, również nie może pracować na tym stanowisku.

Stan zdrowia wnioskodawcy pozwala mu na wykonywanie prostych prac w charakterze robotnika niewykwalifikowanego np. pracownika gospodarczego.

Uszkodzenie słuchu ma charakter trwały, nie rokuje poprawy i można spodziewać się jego pogorszenia wraz z wiekiem. Wymaga aparatowania uszu.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpatrzeniu odwołania W. S. od decyzji organu rentowego z dnia 12 listopada 2010 roku w przedmiocie odmowy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia, wyrokiem z dnia 23 marca 2012 roku przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe od dnia złożenia wniosku (sygn. akt VII U 107/11).

Sąd Okręgowy po przytoczeniu art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. 2009 Nr 167, poz. 1332 ze zm.) , art. 237 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy, art. 12, 13 ustawy emerytalno – rentowej wskazał, że nie budził wątpliwości żadnej ze stron fakt występowania u wnioskodawcy choroby zawodowej oraz rodzaj tej choroby. Spornym pozostawało zaś to, czy stan zdrowia ubezpieczonego czyni go niezdolnym do pracy w związku ze stwierdzoną w czerwcu 2011 roku chorobą zawodową, a jeśli tak – w jakim stopniu.

Ustalenia w tym przedmiocie Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o analizę dokumentacji rentowej ubezpieczonego, dokumentacji medycznej dostarczonej Sądowi, a przede wszystkim na podstawie przeprowadzonego w toku postępowania sądowego dowodu z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu laryngologii i medycyny pracy.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na fakt, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen.

Sąd I instancji stwierdził, że opinie biegłych lekarzy sądowych zostały wydane przez posiadających wieloletnie doświadczenie zawodowe specjalistów, po przeanalizowaniu dokumentacji przedstawionej przez ubezpieczonego i wykonaniu badań przedmiotowych. Autentyczność dokumentów dotyczących stanu zdrowia ubezpieczonego nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości Sądu. Przedmiotowe opinie zostały sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji oraz w sposób rzetelny, toteż Sąd ocenił je jako wiarygodne.

Biegli rozpoznali wskazane w uzasadnieniu wyroku schorzenia, a następnie wyczerpująco wyjaśnili dlaczego stan zdrowia wnioskodawcy czyni go stale, częściowo niezdolnym do pracy w związku z chorobą zawodową w postaci obustronnego odbiorczego trwałego ubytku słuchu. Jak wskazali, z uwagi na uszkodzenie słuchu odwołujący nie może pracować zarówno w wyuczonym zawodzie, jak również na stanowisku, na którym ostatnio świadczył pracę – tj. jako ochroniarz. Według biegłych badany jest w stanie wykonywać proste prace fizyczne, z uwzględnieniem wskazanych przez nich przeciwwskazań.

Organ rentowy nie zgodził się z opiniami biegłych sporządzonymi w niniejszej sprawie wskazując, że naruszenie sprawności organizmu nie stanowi podstawy orzekania o niezdolności do pracy. Wnioskodawca nie używa aparatu słuchowego, a jego słuch jest społecznie wydolny. Odnosząc się do powyższego Sąd podkreślił, że biegli mieli wiedzę na temat tego, iż badany nie korzysta z aparatu słuchowego oraz ma ww. wydolność słuchu, a pomimo tego nie mieli wątpliwości, co do stopnia jego niezdolności do pracy, mającej związek z chorobą zawodową. Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i

wiedzy powszechnej, biorąc pod uwagę poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, uznał że przedmiotowe opinie zostały w sposób racjonalnie uzasadniony i jako takie stanowią wystarczającą przesłankę do rozstrzygnięcia kwestii spornej.

Zdaniem Sądu Okręgowego, na uwagę zasługuje fakt, że biegli w dwóch niezależnych opiniach konsekwentnie podnosili te same argumenty i dochodzili do analogicznych wniosków.

Co więcej Sąd I instancji zauważył, że sam lekarz konsultant ZUS w opinii specjalistycznej z dnia 4 stycznia 2012 roku – mimo posiadania informacji o braku aparowania uszu - podobnie jak biegli wydający opinię w przedmiotowej sprawie uznał, że wnioskodawca jest niezdolny do pracy w nadmiernym hałasie, na wysokości, przy maszynach w ruchu oraz w wyuczonym zawodzie.

Marginalnie nadmienił, że trafność ustaleń biegłych potwierdza dodatkowo – wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 marca 2012 roku, sygn. akt VII U 107/11, którym W. S. przyznano prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe.

Reasumując, Sąd Okręgowy przyjął, że choroba zawodowa na którą cierpi odwołujący powoduje w jego przypadku utratę w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Treść pojęcia "pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji" wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego). Przy ocenie niezdolności do pracy dla celów rentowych bardziej istotne są kwalifikacje rzeczywiste, gdyż ocena ta sprowadza się do stwierdzenia, w jakim stopniu wiedza i umiejętności, którymi dysponuje ubezpieczony, mogą być wykorzystane przez niego w pracy pomimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu.

Wyłączenie z katalogu prac, które skarżący mógłby podjąć, stanowisk pracy narażonych na wysoki hałas, czy wymagających dobrego słuchu, pozwala na przyjęcie, że odwołujący jest osobą częściowo niezdolną do pracy, która to niezdolność jest spowodowana stwierdzoną u niego chorobą zawodową. Uwzględniając, iż upośledzenie słuchu ma charakter trwały, nie rokuje poprawy i można spodziewać się z biegiem czasu jego pogorszenia, Sąd w ślad za biegłymi, uznał za zasadne przyznać ubezpieczonemu rentę na stałe.

Argumentując jak wyżej, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu W. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od miesiąca złożenia wniosku na stałe.

Z wyrokiem tym nie zgodził się organ rentowy.

Zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu :

1/ naruszenie prawa materialnego w szczególności art.12 ust.3 ustawy z 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U z 2009 r nr 153 poz.1227 ze zm.) poprzez niewłaściwe zastosowanie prowadzące do uznania, że ubezpieczony jest częściowo trwale niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową podczas gdy stan zdrowia ubezpieczonego nie uzasadnia orzeczenia niezdolności do pracy w ogóle, nie tylko w związku z chorobą zawodową,

2/ naruszenie prawa materialnego- art.6 ust.1 pkt.6 ustawy z 30.10.2002 r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U z 2009 r nr 167.poz.1332 ze zm.) w zw. z art.13 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U Nr 153 poz.1227 z 2009 r. ze zm.) poprzez niewłaściwe zastosowanie prowadzące do uznania, że ubezpieczony W. S. spełnia przesłanki do przyznania mu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową od miesiąca złożenia wniosku na stałe.

Wskazując na powyższe, wniósł o:

1 /zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji i do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że Sąd Okręgowy na podstawie opinii biegłych uznał, że W. S. jest częściowo, trwale niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową. Opinie biegłych nie podzielił pełnomocnik ZUS - Przewodniczący Komisji Lekarskich. Sąd jednak nie uwzględnił opinii PKL i orzekł jak w wyroku. Wyrok w takim brzmieniu, zdaniem organu rentowego, nie odpowiada prawu.

W ocenie apelującego stan zdrowia wnioskodawcy nie daje, podstaw do orzeczenia częściowej stałej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

W ocenie apelującego w orzekaniu o niezdolności do pracy istotne znaczenie ma określenie faktycznej utraty sprawności zawodowej w wyniku choroby a także stopnia zachowania możliwości zawodowych a nie fakt istnienia schorzeń. Opinie lekarza orzecznika ZUS, konsultanta laryngologa oraz Komisji Lekarskiej ZUS są zgodne w ocenie stopnia naruszenia sprawności organizmu ubezpieczonego i co do tego, że nie jest niezdolny do pracy. A zatem W. S. nie jest nie tylko niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową, ale także i z ogólnego stanu zdrowia.

Organ rentowy wskazał, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 23.03.2012 r - Sygn. akt VII U 107/11 przyznano W. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Podstawą orzeczenia częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonego w powołanej sprawie były opinie biegłych z zakresu m.in. medycyny pracy i laryngologii, którzy stwierdzili niezdolność W. S. do pracy w charakterze monter, spawacza kadłubów okrętowych oraz kompletatora stocznioowego. Biegli uznali wówczas, że brak jest przeciwwskazań do pracy ubezpieczonego na stanowisku pracownika ochrony. Wyrok ten został zaskarżony przez pozwanego.

Zdaniem organu rentowego w niniejszej sprawie nie wskazano, że stwierdzenia niezdolności do pracy W. S. biegli dokonali na podstawie, nowej aktualnej dokumentacji medycznej, a wręcz, jak wynika z opinii lekarskiej z 2.10.2012 r opinię sporządzono na podstawie dokumentacji znajdującej się aktach sądowych a ta, znajdująca się w aktach rentowych dokumentacja nie daje podstaw, zdaniem pozwanego, do takiego stwierdzenia. Skoro biegli uprzednio, w sprawie VII U 107/11 uznali, że W. S. może pracować jako ochroniarz a aktualnie, na podstawie dotychczasowej dokumentacji lekarskiej i dodatkowo, decyzji z 14.06.2011r. o stwierdzeniu choroby zawodowej stwierdzają, że nie może pracować w takim charakterze, to pozwany uważa, że zachodzi sprzeczność w ocenie stanu zdrowia ubezpieczonego w tym zakresie. Ubezpieczony ma 57 lat, przez wiele lat pracował w Stoczni (...) jako monter kadłubów okrętowych ale ostatnie trzy lata zatrudnienia przepracował jako ochroniarz. Zatrudniając się jako ochroniarz został zakwalifikowany przez lekarza medycyny do pracy jako zdolny do wykonywania tych czynności. Z definicji niezdolności do pracy wynika powiązanie prawa do renty z rzeczywistą utratą możliwości zarobkowania lub ograniczeniem zarobkowania. W ocenie apelującego Sąd, oceniając stan zdrowia wnioskodawcy, oparł się na opinii biegłych, nie biorąc pod uwagę zastrzeżeń lekarzy ZUS, przy czym zarówno biegli jak i lekarze orzecznicy ZUS oceniali stan zdrowia na podstawie tej samej dokumentacji medycznej. W. S. ma słuch społecznie wydolny, nie używa aparatu słuchowego a zatem, zdaniem pozwanego, może wykonywać dotychczasową pracę pracownika ochrony w świetle zgromadzonej dokumentacji medycznej oraz oceny stanu zdrowia wnioskodawcy dokonanej przez lekarzy orzeczników ZUS.

Wobec tego, zdaniem apelującego, niewłaściwie Sąd przyjął, iż W. S. spełnia przesłanki do przyznania mu renty z tytułu częściowej okresowej niezdolności do pracy na stałe w związku z chorobą zawodową. Z tych względów, wyrok Sądu Okręgowego ustalający trwałą częściową niezdolność do pracy ubezpieczonego w związku z chorobą zawodową a tym samym stwierdzający spełnienie przez niego przesłanek do nabycia prawa do renty z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy na podstawie art.6 ustawy wypadkowej jest nietrafny a apelacja uzasadniona.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego okazała się niezasadna.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, iż zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji co do opisanego przezeń stanu faktycznego, jak również podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd ten dokonał również trafnej interpretacji przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie. Powyższe czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 1998 roku, sygn. I PKN 339/98).

Do zmiany powyższej oceny nie doprowadziło również uzupełnienie materiału dowodowego o przesłuchanie biegłych wydających opinie przed Sądem I instancji. Biegli potwierdzili stanowisko wyrażone w opiniach pisemnych, nie podzielili zarzutów apelacji i ponownie stwierdzili, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową, na stałe. W szczególności biegły laryngolog ponownie zwrócił uwagę na specjalistyczne trzykrotne badanie słuchu w roku 2011r., które potwierdziło uznanie przewlekłego urazu akustycznego i podstawę do uznania częściowej, trwałej niezdolności do pracy. Co prawda biegły stwierdził, że ubezpieczony nie może pracować tylko jako monter kadłubów, spawacz, kierowca czyli w zawodach na stanowiskach narażonych na ponadnormatywny hałas, ale jednocześnie stwierdził, że w zakresie zdolności do pracy na stanowisku ochroniarza winien wypowiedzieć się lekarz medycyny pracy.

Biegła medycyny pracy R. D. również podtrzymała opinię wydaną na zlecenie Sądu Okręgowego. Podzieliła stanowisko biegłego laryngologa i stwierdziła, że ubezpieczony W. S. nie może pracować również na stanowisku ochroniarza. Biegła podała, że swoją opinie wydała po przeanalizowaniu zakresu obowiązków pracownika ochrony. W ocenie biegłej taki pracownik, by wypełnić nałożone na niego obowiązki polegające na pilnowaniu mienia musi mieć dobry wzrok i słuch. Ubezpieczony jak podała biegła, mimo społecznie wydolnego słuchu – które to pojęcie jak stwierdziła jest niejednoznaczne – nie mógłby usłyszeć bitej szyby dwa pokoje dalej czy wylewającej się wody z pękniętej rury, czy prowadzić bez zakłóceń rozmowy przez telefon.

Dowód : przesłuchanie biegłych na rozprawie dniu 15 listopada 2013r.

Biorąc pod uwagę stanowisko biegłych jak również dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia, w ocenie Sądu Apelacyjnego, apelacja organu rentowego nie zawierała żadnych argumentów, które mogłyby podważyć prawidłowe ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji. W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy wyjaśnił bowiem w toku przeprowadzonego postępowania wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Sąd ten przeprowadził w sprawie postępowanie dowodowe, korzystając przy tym z opinii biegłych lekarzy specjalistów z zakresu laryngologii oraz medycyny pracy, a zatem osób reprezentujących specjalności medycznych w pełni adekwatne do rodzaju schorzenia i dolegliwości zgłaszanych przez ubezpieczonego. Wnioski, które wywiódł z tych opinii były przy tym w pełni uzasadnione i w niczym nie naruszały zasady swobodnej oceny dowodów.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy W. S. spełnia warunki do ustalenia jego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr 167, poz. 1322 j.t. z 2009 r.) z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje „renta z tytułu niezdolności do pracy” - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Na mocy art. 17 ust. 1 ustawy wypadkowej przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998

r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.).

Z przywołanych przepisów wynika, że aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy osoba ubiegająca się o to świadczenie musi być osobą niezdolną do pracy w związku z występowaniem u niej schorzenia spowodowanego chorobą zawodową.

Definicję niezdolności do pracy zawiera natomiast art. 12 ustawy emerytalno - rentowej. Stanowi on, iż niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym, stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z brzmienia przepisu art. 13 przywołanej ustawy wynika, że przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Przepisy z art. 13 ust. 2 i ust. 3 stanowią, że trwałą niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy, zaś okresową niezdolność do pracy orzeka się, jeżeli według wiedzy medycznej istnieją rokowania odzyskania zdolności do pracy.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego częściowa niezdolność do pracy polega na utracie w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy (której definicję zawiera art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiejkolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. Ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy (na przykład pracy wymagającej niższych albo niewymagającej w ogóle jakichkolwiek kwalifikacji), lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy, do której posiada kwalifikacje. Wyjaśnienie treści pojęcia „pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji” wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego). Przy ocenie niezdolności do pracy dla celów rentowych bardziej istotne są kwalifikacje rzeczywiste, gdyż ocena ta sprowadza się do stwierdzenia, w jakim stopniu wiedza i umiejętności, którymi dysponuje ubezpieczony, mogą być wykorzystane przez niego w pracy pomimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2006 r. I UK 103/06, OSNP 2007/17-18/261).

W wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r. (I UK 64/10, Lex nr 653663) Sąd Najwyższy wskazał, że przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12 ustawy emerytalnej o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Tym samym składająca się z powyższych elementów ocena stanowiąca subsumcję stanu faktycznego do norm prawnych, należąca do wyłącznej kompetencji sądu, pozwala uznać osobę za niezdolną w świetle powołanej wyżej ustawy i pozwala określić stopień tej niezdolności. Samo naruszenie sprawności organizmu ustalone na podstawie wiadomości specjalnych przez biegłych sądowych nie daje możliwości stwierdzenia niezdolności do pracy.

Konstatując, stwierdzić należy, iż subsumcja stanu faktycznego w sprawie z przywołanymi powyżej regulacjami prawnymi, przesądza o trafności rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji w zakresie przyznania ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku chorobą zawodową na stałe.

W ocenie Sądu Apelacyjnego ustalenie, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji w związku chorobą zawodową, gdyż powstałe schorzenia w postaci przede wszystkim obustronnego przyłepienia słuchu typu zmysłowo nerwowego, szumy uszne, uniemożliwiają mu kontynuowanie pracy na dotychczasowym stanowisku spawacza-montera, kierowcy, a ostatnio na stanowisku ochraniacza. Przemawiają za tym w głównej mierze wydane w sprawie opinie podstawowe i uzupełniające biegłych sądowych z zakresu laryngologii i medycyny pracy, które w ocenie Sądu Odwoławczego są w pełni przekonujące.

Podkreślić w tym miejscu należy, że obecnie poza sporem pozostaje, że ubezpieczony jest osobą niezdolną do pracy z przyczyn laryngologicznych bowiem nie może wykonywać pracy w wyuczonym zawodzie w związku z panującym w niej nadmiernym hałasem i koniecznością pracy na wysokości. W opinii biegłego uszkodzenie słuchu ma charakter trwały nie rokuje poprawy.

Przechodząc zatem do zarzutów organu rentowego kwestionujących wnioski opinii biegłych sądowych, wskazać należy, że z przeprowadzonej w sprawie opinii biegłego sądowej z zakresu laryngologii i medycyny pracy stwierdzono u ubezpieczonego uszkodzenie słuchu. Zdaniem biegłych, aktualne wyniki badania w zakresie słuchu są zgodne z wynikami badania zawartego w dokumentacji medycznej.

Sąd Apelacyjny podkreśla, że opinie biegłych sądowych z zakresu laryngologii, pulmonologii i medycyny pracy –zostały sporządzone przez kompetentnych lekarzy dysponujących odpowiednią wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem zawodowym. Opinie te są logiczne, spójne i zdecydowane. Opinie te należało również określić jako rzetelne, albowiem oparto je na kompleksowej dokumentacji lekarskiej, na wynikach specjalistycznych badań, którym ubezpieczony został poddany. Opinie uwzględniały ponadto wszystkie uwagi organu rentowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wymienione opinie mogły stanowić podstawę do stanowczego ustalenia, że W. S. jest częściowo niezdolny do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami w związku z chorobą zawodową, na stałe od dnia złożenia wniosku.

Za miarodajnością powyższych opinii przemawiał i ten fakt, że pozostawały one w tym zakresie zgodności ze sobą, wzajemnie się uzupełniając. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, pozwoliły one na nie budzące jakichkolwiek wątpliwości przyjęcie, iż w obecnym stanie zdrowia ubezpieczony jest osobą częściowo niezdolny do pracy. Rodzaj dolegliwości charakterystycznych dla ubezpieczonego oraz ich aktualny stopień zaawansowania jest na tyle istotny, że w znacznym stopniu ogranicza wykonywanie przez niego pracy zgodnej z poziomem kwalifikacji zawodowych.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2005 r. II CK 572/04 wskazał, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłych za przekonujące. Stwierdzając, że stan zdrowia ubezpieczonego w chwili ustalania prawa do świadczenia rentowego zaskarżoną decyzją, powodował jego częściową niezdolność do pracy, Sąd Apelacyjny nie podzielił wątpliwości apelującego co do miarodajności wniosków zawartych w opiniach biegłych.

Sąd Apelacyjny potwierdza ustalenia dokonane przed Sądem pierwszej instancji, z których wynika, że ubezpieczony w aktualnym stanie klinicznym nie może pracować, jako monter spawach, kierowca a ostatnio jako ochraniacz.

Przeciwna argumentacja organu rentowego nie znajduje żadnego potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Biegły z zakresu medycyny pracy w ustnej opinii uzupełniającej z wyjaśnił, że w obecnym stanie

zdrowia ubezpieczony może wykonywać jedynie proste prace w charakterze robotnika niewykwalifikowanego, np. pracownika gospodarczego.

Na podstawie całokształtu ustaleń faktycznych Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania – w ślad za Sądem pierwszej instancji, że zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że występujące u W. S. schorzenia powodują częściową niezdolność do pracy zgodnej z posiadanym przez niego wykształceniem, kwalifikacjami oraz umiejętnościami nabytymi w dotychczasowej drodze zawodowej.

Jak już wcześniej wspomniano art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyraźnie stanowi o zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie niezdolności do pracy dla celów rentowych istotne są kwalifikacje rzeczywiste, gdyż ocena ta sprowadza się do stwierdzenia, w jakim stopniu wiedza i umiejętności, którymi dysponuje ubezpieczony, mogą być wykorzystane przez niego w pracy pomimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu. Przesłanka utraty w stopniu znacznym zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji wskazuje na możliwość zachowania nieznaczonej zdolności do takiej pracy; istnieniu częściowej niezdolności do pracy nie przeczy zatem możliwość wykonywania pracy zgodnej z kwalifikacjami, choć w rozmiarze odpowiadającym ograniczonej zdolności.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że nieuzasadniony jest zarzut dokonania w zaskarżonym wyroku sprzecznych istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji z zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Wobec zgodnego stanowiska biegłych sądowych z zakresu laryngologii, pulmonologii i medycyny pracy że ubezpieczony W. S. jest częściowo, trwale niezdolny do pracy w związku z chorobą zawodową, za całkowicie bezzasadny uznać należy zarzut apelującego dotyczący błędnego ustalenia częściowej, stałej niezdolności do pracy ubezpieczonego. W ocenie Sądu Apelacyjnego z przeprowadzonych w sprawie opinii jednoznacznie wynika spełnienie przez ubezpieczonego przesłanki umożliwiającej mu skuteczne ubieganie się o przyznanie prawa do wnioskowanego świadczenia.

Mając na względzie wszystkie wskazane wyżej motywy, Sąd Apelacyjny stanął zatem na stanowisku, iż zaskarżony w niniejszej sprawie wyrok w pełni odpowiadał prawu, a wniesiona od niego apelacja była bezzasadna.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną.

SSO del. Beata Górska SSA Urszula Iwanowska SSA Romana Mrotek